

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PODSEKRETARZ STANU
Katarzyna Nowakowska

Warszawa, /elektron. znacznik czasu/
DPS-XI.4110.8.2025

Pani
Monika Horna - Cieślak
Rzecznik Praw Dziecka

Dotyczy: stosowania przepisu art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) przez przedstawicieli ochrony zdrowia

Szanowna Pani Rzecznik,

odnosząc się do treści wystąpienia z 20 września 2025 r. znak: ZOM.422.1.2025.RR ZZS.422.30.2025.KS w sprawie stosowania przepisu art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prezentuje następujące stanowisko w sprawie:

zapewnienie ochrony dzieciom, których dobro jest zagrożone, jest jednym z priorytetów Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, co przejawia się głównie w obecnych pracach nad zmianą systemu pieczy zastępczej, modyfikacjach systemu pomocy społecznej oraz innych działaniach mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa małoletnich w Polsce.

Pragnę jednak wskazać, że na mocy przepisów ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 834), od 1 lipca 2024 r. sprawy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej wynikające z wyżej wskazanej ustawy, zostały przekazane

z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Nie oznacza to jednak, że kwestie dotyczące krzywdzenia dzieci pozostają poza kręgiem zainteresowania MRPiPS, bowiem Ministerstwo było inicjatorem regulacji dotyczących ochrony dzieci przed przemocą domową. Tworząc w 2011 r. przepis art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i włączając w działania przedstawicieli trzech służb tj.: pomocy społecznej, policji i ochrony zdrowia, chodziło o to, aby każdy specjalista ze swej zawodowej perspektywy mógł ocenić stan bezpieczeństwa dziecka i kolegialnie podjąć decyzję o czasowym przeniesieniu go poza rodzinę.

W ciągu lat treść przepisu ewaluowała i obecnie główna odpowiedzialność spoczywa na pracowniku socjalnym przy konieczności współpracy z przedstawicielem policji i ochrony zdrowia i w miarę możliwości, psychologa, co jest niezbędne z uwagi na dobro dziecka.

Wydaje się, że przepisy wyżej przywołanej ustawy w zakresie działań pracownika socjalnego są jasne i nie powinny budzić trudności interpretacyjnych. Pracownicy socjalni zatrudnieni w ośrodkach pomocy społecznej z pełnym oddaniem i profesjonalizmem realizują ustawowe zadanie, dzięki czemu średniorocznie około półtora tysiąca dzieci chronionych jest przed przemocowymi zdarzeniami, które mogą mieć tragiczne konsekwencje. Należy zgodzić się z Panią Rzecznik, że przez lata obowiązywania przepisu, szczegółowy sposób realizacji omawianego zadania przez pracowników socjalnych został wypracowany lokalnie, biorąc pod uwagę potrzeby, specyfikę i możliwości danego samorządu gminnego.

Natomiast przywołane przez Panią Rzecznik rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu

tej ochrony (Dz. U. poz. 1807), ma wyłącznie charakter instruktażowy, wskazujący Policjantom czynności do wykonania podczas zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu oraz sposób odnotowania udziału z dokonanych czynnościach.

Założeniem projektodawców omawianych regulacji było, zwłaszcza z uwagi na różnorodność podmiotów leczniczych, aby nie wskazywać wprost podmiotu zobowiązanego do wyznaczania lekarza, pielęgniarki czy ratownika medycznego, który ma wziąć udział w procedurze zapewnienia bezpieczeństwa dziecku dając tym samym pewną dowolność wójtom/burmistrzom/prezydentom miast w zorganizowaniu powyższego – są oni bowiem odpowiedzialni ustawowo za stworzenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na swoim lokalnym terenie.

Jeśli jednak, zwłaszcza po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2025 r. w sprawie wzoru kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka służącego stwierdzeniu zasadności zapewnienia dziecku ochrony w związku z przemocą domową (Dz.U. 2025 poz. 213), którego inicjatorem i realizatorem jest Departament do spraw Równego Traktowania KPRM, pojawiły się problemy dotyczące nadmiernego wykorzystywania Zespołów Ratownictwa Medycznego w czynnościach wynikających z art. 12a wyżej przywołanej ustawy, to podobnie jak Pani Rzecznik uważam, że kwestie te należy uregulować w sposób jasny i klarowny w przepisach prawa właściwych dla systemu ochrony zdrowia.

Tym samym, w zależności od potrzeb, deklaruję udział w pracach nad stworzeniem optymalnych rozwiązań, których celem będzie zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim.

Z wyrazami szacunku

Katarzyna Nowakowska
Podsekretarz Stanu
/-podpis elektroniczny-/